

Vård- & omsorgsnämnden

Nämndsordförande: Monica Kjellman

Förvaltningschef: Mona Bakhshi Poor

2025-09-04

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2025 (långversion)

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2025.....	4
2	Ekonomisk uppföljning.....	6
3	Åtgärder för budget i balans	9
4	Mål och måluppfyllelse	10
5	Verksamhetsuppföljning.....	16
6	Uppföljning av privata utförare.....	28
7	Internkontroll.....	29
8	Personaluppföljning	31
9	Målbilaga	32
10	Bilaga över strategiska nyckeltal	34
11	Bilaga Internkontroll.....	36
12	Ekonomiska bilagor - egen regi VON	40

1 Viktiga händelser under 2025

Funkisfestivalen

Österåkers kommun arrangerade Funkisfestivalens delfinal i Berga Teater i januari 2025. Evenemanget är ett samarbete mellan socialförvaltningen och Österåkers musikkola.

Evenemanget hade fullsatt publik och engagerade artister som deltagare. Vinnaren kom vidare till Stockholms semifinal.

Handlingsplan för god och nära vård och omsorg

Socialförvaltningen har arbetat med att genomföra aktiviteter i handlingsplanen för god och nära vård och omsorg. Aktiviteter syftar till att förbättra samverkan, öka kunskapen om överenskommelser mellan kommun och region. Handlingsplanen sträcker över 2025-2028.

Krisberedskap

Utförarverksamheter inom egen region har deltagit i ett projekt med syfte att förbättra kontinuitetshandlingen under delåret 2025. Projektet har innehållit kompetensutveckling om riskhantering och krisberedskap i omsorgsverksamheter. Som en del i projektet ingick det att ta fram en kontinuitetsplan för varje verksamhet och påbörja aktiviteterna i denna plan. Projektet avslutas med färdiga kontinuitetsplaner, reservrutiner och en fullständig dokumentation som stärker kommunens beredskap och kan användas vid framtida behov.

Föräldraavdrag i personlig assistans

Föräldraavdraget inom personlig assistans halverades i enlighet med en lagändring i LSS och Socialförsäkringsbalken. När behovet av personlig assistans för ett barn bedöms räknas det hjälpbehov som en vårdnadshavare normalt sett ska tillgodose bort. Detta görs genom ett schablonavdrag, det så kallade föräldraavdraget. Förändringen syftar till att fler barn ska få rätt till personlig assistans. Lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2025

Ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen ersätter den nuvarande socialtjänstlagen från 2001. Den nya lagen innebär att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och fånga upp behov innan de blivit för stora. Socialtjänsten ska bland annat arbeta för att förebygga och motverka brottslighet. Socialtjänsten ska bli enklare att nå och det ska vara lättare att få hjälp från socialtjänsten när det behövs. Socialtjänsten ska kunna erbjuda insatser snabbare genom att fler insatser kommer att kunna erbjudas utan individuell behovsprövning. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2025

En ny socialtjänstförordning

Den nya socialtjänstförordningen är anpassad till den nya socialtjänstlagen. Det införs krav på personalens kompetens på hem för vård och boende. Det högsta belopp som kommunen tillåts ta ut i ersättning för uppehälle vid insatser av behandlingskaraktär indexeras upp till dagens penningvärde. Förordningen träder i kraft den 1 juli 2025

2 Ekonomisk uppföljning

Vård och omsorgsnämndens nettokostnader för perioden uppgår till 499 111 tkr vilket ger ett överskott på 14 770 tkr jämfört med budget. De tidigare VON delarna har ett överskott på 19 752 tkr och Egen regi ett underskott på 4 982 tkr jämfört mot budget, vilket netto ger ett totalt överskott på 14 770 tkr.

Nämndens bokslutsprognos helår sätts till 17 000 tkr jämfört med budget.

2.1 Delårsbokslut

Ekonomisk sammanfattning delår

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår 2025			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämndens intäkter								
Avgifter	25 386	18 557	6 829	25 022	27 835	36 835	9 000	43 571
Övriga intäkter	47 477	39 243	8 233	53 394	58 865	68 865	10 000	91 954
Summa intäkter	72 863	57 800	15 063	78 416	86 700	105 700	19 000	135 525
Nämndens kostnader								
Personalkostnader	-158 973	-151 852	-7 121	-157 734	-227 612	-235 612	-8 000	-235 424
Lokalkostnader	-38 330	-38 382	53	-38 002	-57 597	-57 597	0	-56 424
Kapitalkostnader	-269	-314	45	-280	-470	-470	0	-419
Köp av verksamhet	-337 620	-347 204	9 583	-337 985	-520 603	-511 603	9 000	-527 506
Övriga kostnader	-36 783	-33 931	-2 852	-34 196	-50 918	-53 918	-3 000	-56 241
Summa kostnader	-571 974	-571 682	-292	-568 197	-857 200	-859 200	-2 000	-876 015
Nämndens nettokostnader	-499 111	-513 882	14 770	-489 781	-770 500	-753 500	17 000	-740 490

2.2 Ekonomisk uppföljning per verksamhet

Belopp i tkr	Period jan-aug				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Budget	Prognos	Avvikelse	Utfall fg år
Nämnd och staber	-16 359	-15 094	1 265	-14 788	-24 539	-23 039	1 500	-21 625

Särskilt boende	-190 057	-181 621	8 437	-173 500	-285 086	-273 086	12 000	-262 562
Hemtjänst	-80 903	-77 584	3 320	-79 375	-121 355	-116 355	5 000	-117 249
Övrig äldreomsorg	-13 333	-12 746	587	-12 477	-20 000	-19 000	1 000	-18 495
Admin äldreomsorg	-13 182	-12 833	349	-11 253	-19 772	-19 772	0	-17 573
LSS vuxna	-132 007	-132 517	-511	-133 055	-198 010	-200 010	-2 000	-200 498
Psykatri vuxna	-27 937	-25 048	2 889	-24 859	-41 905	-37 905	4 000	-38 307
Admin vuxenstöd	-7 658	-7 779	-121	-7 013	-11 487	-11 487	0	-10 633
LSS barn	-15 407	-18 014	-2 608	-13 792	-23 110	-27 110	-4 000	-26 714
Övrigt barn och ungdom	-13 209	-7 836	5 372	-11 559	-19 813	-12 813	7 000	-16 479
Admin Psykiatri	-2 754	-2 081	673	-2 768	-4 130	-3 630	500	-3 423
Personligt ombud	-862	-761	100	-1 047	-1 293	-1 293	0	-1 616
Summa VON exkl egen regi	-513 667	-493 914	19 752	-485 486	-770 500	-745 500	25 000	-735 173
Äldreomsorg egen regi	-368	526	895	1 042	248	248	0	1 666
Funktionsnedsättning egen regi	153	-5 723	-5 877	-5 337	-248	-8 248	-8 000	-6 983
Summa Egen regi	-215	-5 197	-4 982	-4 295	0	-8 000	-8 000	-5 317
Totalt inkl egen regi	-513 882	-499 111	14 770	-489 781	-770 500	-753 500	17 000	-740 490

Per sista augusti 2025 har nämnden ett totalt överskott på 14 770 tkr jämfört med budget för Vård- och omsorgsnämnden.

Nämnder och staber har ett överskott på 1 265 tkr jämfört med budget beroende på erhållet statsbidrag.

Särskilt boende har en positiv budgetavvikelse jämfört med budget på 8 437 tkr. Budgeterat är 372 platser. I augusti hade kommunen 343 platser och startade året med lägre volym än budgeterat.

Hemtjänsten har ett överskott på 3 320 tkr jämfört med budget. Lägre antal utfört timmar än budgeterat då lägre utförandegrad än tidigare år skett

Övrig äldreomsorg har ett överskott på 587 tkr jämfört med budget, beroende på lägre beläggning på korttidsplatser för äldre än budgeterat.

Enheten admin äldreomsorg har ett överskott på 349 tkr jämfört med budget pga. vakans av personal.

LSS vuxna har ett underskott på 511 tkr jämfört med budget. Med anledning

av kostsamma placeringar och snävt lagt budget som kommer från ett större underskott 2024.

Området socialpsykiatri har ett överskott på 2 889 tkr jämfört med budget pga. färre beviljade insatser för stöd och serviceboenden. Administrativa enheten för vuxna har ett underskott om -121 tkr jämfört med budget med anledning av högre personalkostnader än budget.

Enheten övriga barn och ungdom har ett överskott på 5 372 tkr med anledning av mindre kostnader för korttidsboende och korttidsvistelse och inga boende för SOL insatser. LSS barn har ett underskott på 2 608 jämfört med budget, med kostsamma placeringar för boende Barn. Administrativa enheten psykiatri har ett överskott på 673 tkr jämfört med budget med anledning av vakanser personal jämfört med budget.

Personligt ombud har ett överskott på 100 tkr jämfört med budget med anledning av lägre personalkostnader än budgeterat.

Egen regi:

Personalkostnaderna ligger högre än budget och beror främst på personalkrävande kunder. Man har även haft det lite tuffare på vissa gruppboendestäder där man på en del har brukare som kräver dubbel bemanning.

Totalt har egen regi ett underskott på 4982 jämfört mot budget.

Prognos helår:

Totalt sätts prognosen till + 17 000 tkr jämfört mot budget. Totalt prognostiseras +25 000 för VON beroende på mindre beräknad volym inom särskilt boende än budgeterat. För egen regi prognostiseras ett underskott på -8 000 tkr inom LSS gruppboendestäder där personalkostnaderna är högre än budget.

3 Åtgärder för budget i balans

3.1 Egenregi

3.1.1 Äldreomsorg egen regi

Egen regi Äldreomsorg har ett överskott jämfört med budget

3.1.2 LSS och socialpsykiatri egen regi

LSS egen regi

Totalt överskott för vård och omsorgsnämnden, men underskott för egen regis verksamhet.

Negativ förändring av resultat i förhållande till prognos kan förklaras med:

LSS egen regi har underskott på LSS boende och stöd och serviceboende med anledning av högre personalkostnader än vad ersättningen täcker.

Justering av ersättningen ligger som förslag att ändras till 2026 med en nivåbedömning utifrån behov istället för en enhetlig taxa.

Övriga åtgärder:

Socialpsykiatri egen regi

- ILSA sysselsättning har flyttat till en lokal i Alceahuset. Flytten av verksamheten har lett till bättre tillgänglighet för brukare och anpassade lokaler.

- Planering pågår för att hitta flera ändamålsenliga lokaler som möjliggör samverkan mellan verksamheter och effektiv användning av lokaler.

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

Beskrivning och analys

Vård- och omsorgsnämnden har följande mål kopplat till kvalitet:

1. **Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet**
2. **Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.**

Vård- och omsorgsnämnden har arbetat aktivt för att uppnå måluppfyllelsen med hög kvalitet. Arbetet med rättssäkerhet omfattar implementeringen av den nya socialtjänstlagen där tillgängligt stöd, jämställdhet och jämlikhet och ökad delaktighet är aspekter som bidrar till rättssäkerhet för de som kommer i kontakt med socialtjänsten.

Målarbetet med att brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande pågår. Vård och omsorgsnämnden arbetar för att ge god service, ha rätt kompetens för att uppnå högre kvalitet i insatser och att stöd och hjälp ska leda till bättre livsvillkor.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet med rättssäkerhet och nöjdheten kring de insatser som beviljas av socialtjänsten, är ett pågående arbete och måluppfyllelsen följs upp genom de valda resultatindikatorerna. Målet har uppnåtts delvis.

Åtgärder för måluppfyllelse

Nämndens har under delåret förberett ikraftträdandet av den nya socialtjänstlagen för att uppnå den nya socialtjänstlagens intentioner av kvalitativ och kunskapsbaserad socialtjänst. Nämnden förbereder genomförandet av de nationella brukarundersökningarna som ska användas som underlag för kvalitetsutveckling. Arbetet med att utveckla synpunkts- och klagomålshantering pågår och syftar till att förenkla och effektivisera hanteringen av dessa och använda kunskapen i att förbättra verksamheten. Socialförvaltningen har även arbetat med att förbättra handlägningsprocesser genom ökat chefsstöd, teambaserat arbetssätt för att brukarna ska få rättssäkra beslut och skälig väntetid från ansökan till ett beslut.

Vård och omsorgsnämnden arbetar för att ge god service, ha rätt kompetens för att uppnå högre kvalitet i insatser och att stöd och hjälp ska leda till bättre livsvillkor. Arbetet med att förbättra kvaliteten i insatserna fortsätter genom kompetenshöjande insatser för svenska språket, kvalitativa uppföljningar av utförare och avtal samt genom upprustning av träffpunkter och matsalar för äldre. För att uppnå högre kvalitet inom socialförvaltningens verksamheter behöver kunskap om bemötande, erfarenhetsbaserade metoder och rutiner vara uppdaterade. Därför har förvaltningens verksamheter bland annat fått kompetensutveckling inom demenssjukdomar, näringsrika måltider, säker

läkemedelshantering och lågaffektivt bemötande.

4.1.1 Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	31	44		30	30

4.1.2 Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	75	72		83	83
— Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	88 %	83 %		85 %	85 %
— Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)	93	90		95	95

4.2 Österåker har en robust och effektiv ekonomi

Beskrivning och analys

Vård- och omsorgsnämnden har följande mål för att uppnå en robust och effektiv ekonomi:

1. Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet i samtliga arbetsprocesser

Österåkers befolkningsökning bedöms inte ha en stor påverkan på behovet av insatser inom nämndens verksamhetsområden utom äldreomsorgen.

Prognosen påverkas av att målgruppen 80+ år kommer att växa.

Socialförvaltningen har dock sett en trend att fler äldre vill bo kvar i sitt ordinarie boende och få stöd där än att ansöka om en plats i särskilt boende för

äldre.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet är uppnått delvis.

Åtgärder för måluppfyllelse

Nämnden strävar efter att ha en budget i balans genom hög prognossäkerhet. Detta görs genom omvärldsbevakning, identifiera trender och genom att följa prognosen för befolkningsökning. Målet mäts genom att följa följsamheten av verksamhetens budget.

Genom att följa ett effektivitetsindex för verksamheter inom LSS mäts hur resursanvändningen påverkar den upplevda kvaliteten i insatserna. Socialförvaltningen har, inom ramen för uppdraget att utreda ersättningssystem inom LSS, tagit fram ett förslag till ett nytt ersättningssystem. Syftet med förslaget är att möjliggöra en högre kvalitet inom LSS-bostäder genom resurser som bättre kan anpassas efter brukarnas faktiska behov.

4.2.1 Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet i samtliga arbetsprocesser

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	61	56		63	63
— Effektivitetsindex äldreomsorg	91	77		90	95
— Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår				0 %	0 %

4.3 Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Beskrivning och analys

Vård- och omsorgsnämnden har följande mål för att uppnå ökad trygghet:

1. De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga

Brukarnas trygghet är en viktig del av omsorgen av äldre och personer med funktionsnedsättning. Arbetet med att uppnå högre trygghetskänsla i samband med insatser pågår.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet med trygghet har uppnåtts delvis.

Åtgärder för måluppfyllelse

Det finns flera trygghetsskapande faktorer i samband med insatser såsom särskilt boende, grupp- och servicebostäder samt hemtjänst. Ett pågående arbete syftar till att säkerställa att brukare och deras anhöriga har tillgång till information och kunskap om vart de kan vända sig om insatsen inte utförs på ett önskvärt sätt. Synpunkter och klagomål från brukare är ett viktigt verktyg för att förbättra kvaliteten och tryggheten i verksamheten. För att ytterligare stärka tryggheten pågår ett aktivt arbete med att analysera inkomna avvikelser, rapporter samt ärenden enligt Lex Sarah och Lex Maria, och vid behov vidtas åtgärder.

Avtalsuppföljning är en del av nämndens trygghetsskapande arbete. Genom att följa upp utförarverksamheter säkerställs att verksamheterna har önskad kvalitet och bidrar till arbetet med att öka tryggheten för brukare. Nämnden har även arbetat för ökad trygghet genom att erbjuda stödfunktioner såsom äldre- och funktionshinderombud, digitalcoach samt nya digitala hjälpmedel. Dessa insatser underlättar för brukare att få stöd när behov uppstår och bidrar till att förebygga allvarliga händelser.

4.3.1 De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
— Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	79	59		70	70
— Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)		80			78
— Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)	79	77		93	93
— Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)	87	80		89	89

Utfall saknas 2023 Brukarbedömning boende särskild service SoL - Brukaren är aldrig rädd för något

hemma, andel (%)

4.4 Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Beskrivning och analys

Vård- och omsorgsnämndens har följande mål för utvecklingen ska ske hållbart:

1. Brukare ska erbjudas balanserad och näringsrik kost

Goda levnadsvanor är en viktig förutsättning för att uppnå jämlik hälsa genom hela livet. Det innefattar fysisk aktivitet, hälsosamma matvanor, sociala relationer och gemenskap samt psykisk hälsa. För att stärka det förebyggande arbetet ska samtliga särskilda boenden inom Österåkers kommun genomgå ett kunskapslyft i att förebygga undernäring, med stöd av ÄTUP-metoden.

LSS-verksamheter inom egen regi arbetar aktivt för att förbättra både den fysiska och psykiska hälsan hos brukare. Ett årshjul med olika temamånader ska tas fram för att möjliggöra ett strukturerat och hälsofrämjande arbete genom riktade aktiviteter.

2. Nämnden ska minska miljöpåverkan genom digital myndighetspost

Alla avdelningar inom socialförvaltningen kan skicka beslut och handlingar digitalt till den enskilde. Flera e-ansökningar har möjliggjort för den enskilde att ansöka digitalt vilket minskar miljöpåverkan. På sikt kan inkomna handlingar kunna sparas i e-arkivet och på det sättet minska utskrifter.

Digital myndighetspost kan inte användas av alla, exempelvis på grund av bristande teknisk utrustning eller kompetens att hantera digitala verktyg. Det kan även bero på att den enskilde har en laglig företrädare som inte kan identifiera sig med hjälp av BankID eller liknande identifikationsverktyg. För att säkerställa att alla har möjlighet till kontakt med nämndens verksamheter kommer vanlig post fortsatt att erbjudas som alternativ.

Bedömning av måluppfyllelse

Målet att erbjuda balanserad och näringsrik kost bedöms kunna uppfyllas under 2025, i och med att utförarverksamheterna ska ha etablerade rutiner och tillräcklig kunskap om näringsrik kost och kosthållning.

Även om målet att erbjuda balanserad och näringsrik kost är uppfyllt, kvarstår kosthållningen som en viktig del av omvårdnaden. Arbetet med att förbättra livsvillkoren för brukare inom nämndens verksamheter fortsätter därför med fokus på kvalitet och individanpassning.

Målet att minska miljöpåverkan genom att erbjuda digital myndighetspost bedöms kunna uppfyllas senast i december 2025.

Åtgärder för måluppfyllelse

Verksamheter inom äldreomsorgen har, med stöd av ÄTUP-metoden, fått kunskap och stöd i arbetet med att förebygga undernäring hos äldre. Metoden hjälper verksamheterna att etablera hållbara rutiner kring måltider och säkerställa ett gott näringsintag, med målet att stärka de äldres hälsa.

Avdelningen LSS har påbörjat arbetet med att ta fram ett årshjul för fysisk hälsa. Årshjulet innebär att utförarverksamheterna kommer att arbeta med olika temamånader där fokus ligger på olika områden inom hälsa och välmående. Exempel på teman under året är mammografi och tandvård. God tandhälsa är en viktig förutsättning för ett bra näringsintag.

4.4.1 Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%)		72	80	75	75

Utfallet visar andel utförda åtgärder vid identifierad risk för undernäring i alla särskilda boenden inom Österåkers kommun per den 30 juni 2025.

Alla särskilda boenden rapporterar genomförda riskbedömningar inom vårdprevention i områden trycksår, undernäring, fall och munhälsa. I tabellen redovisas andelen åtgärder i särskilda boenden efter att risker hade identifierats för undernäring BMI < 22.

4.4.2 Nämnden ska minska miljöpåverkan genom digital myndighetspost

Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Mål 2025
 Antal enheter inom socialförvaltning som erbjuder digital myndighetspost			100 %	100 %	100 %

Målet är uppfyllt under 2025.

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - delårsbokslut

Vård- och omsorgsnämnden redovisar nedan hur nämndens olika verksamheter har arbetat med målnuppfyllelsen och resultat för dessa per delår.

5.2 Nämnd

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt verksamheterna i egen regi.

Vård- och omsorgsnämnden är en kundvals nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheter inom vård och omsorg. Nämnden ansvarar även för uppföljning av kvaliteten i verksamheten och de utförda insatserna, samt för drift av verksamheter inom egen regi.

Vård- och omsorgsnämnden har haft 7 sammanträden per den 31 augusti 2025.

5.3 Förvaltningsstöd

Socialförvaltningen leds av socialdirektören. Förvaltningens sakkunniga, förvaltningsjurist, bostadsförvaltare, medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR), medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS), fixartjänst och webbredaktör, systemförvaltare, avgiftshandläggare, controllers samt förvaltningens administrativa stödfunktioner finns samlade i Avdelningen för förvaltningsstöd.

Under delårsperioden har avdelningen arbetat med att utveckla hanteringen av statsbidrag genom att ta fram en e-tjänst där verksamheter kan lämna in ansökningar. Avdelningen har också utvecklat samverkan med andra förvaltningar och enheter. Avdelningen har haft ansvar för att påbörja implementeringen av den nya socialtjänstlagen och stöttat arbetet med att utveckla socialtjänstens tillgänglighet för både medarbetare och invånare.

5.3.1 Hälso- och sjukvård

Kommunen som vårdgivare har ett hälso- och sjukvårdsansvar upp till sjuksköterskenivå för gruppboendestäder och serviceboendestäder enligt LSS samt boenden inom socialpsykiatri. Ansvaret omfattar sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Den årliga uppföljningen av hälso- och sjukvårdsansvar inom nämndens verksamheter och privata utförare, utförs bland annat genom verksamhetsbesök, granskning av rutiner, patientsäkerhetsberättelser och egenkontroller. Syftet är att säkerställa att verksamheten driver ett aktivt

patientsäkerhetsarbete och att kravet på god och säker vård uppfylls enligt aktuella lagar, föreskrifter och förordningar. Uppföljningen visar behov av fortsatt arbete med bättre munhälsa och behov av kompetensutveckling gällande psykisk ohälsa. Verksamheter där brister har uppmärksammats har upprättat handlingsplaner för att visa på planerade åtgärder.

Extern läkemedelsgranskning sker årligen, medicinsk ansvarig sköterska (MAS) deltar vid granskning, inhämtar granskningsprotokollet och följer upp handlingsplan. Extern vårdhygienisk expertis har genomfört hygienrond på särskilda boenden Görjansängen och Vårdbo.

Utredningar enligt Lex Maria hanteras av respektive verksamhet. Nämnden informeras löpande. Under delåret har två anmälningar på Lex Maria upprättats.

Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) ansvarar för att de individer som bor eller har daglig verksamhet i verksamheter inom kommunens ansvarsområde får en säker och ändamålsenlig rehabilitering av god kvalitet.

5.3.2 Beställningar och avtal

Följande upphandlingar och avtalsförnyelser har skett under 2025:

- Ramavtal, Enstaka platser korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS
- Ramavtal Enstaka platser korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS
- Boendestöd enligt SOL (LOV)
- Vårdbo särskilt boende, driftentreprenad
- Solskiftet särskilt boende, driftentreprenad

5.3.3 Synpunkter och klagomål, lex Sarah och ej verkställda beslut

Nedan redovisas inkomna synpunkter och klagomål, Lex Sarah samt Lex Maria rapporter för delåret.

Klagomål och synpunkter

Inkomna klagomål och synpunkter samt övriga rapporter utgör värdefull information och underlag i förvaltningens och utförarnas kvalitetsarbete. De privata utförare som kommunen anlitar, liksom verksamheter inom egen regi, hanterar och åtgärdar sina klagomål, synpunkter och rapporterar lex Sarah samt lex Maria. Dessa rapporteras skyndsamt till förvaltningen. Arbetet med synpunkter och klagomålshantering behöver fortsätta både internt och externt för att uppnå ett enhetligt arbetssätt, både vad gäller hantering och inrapportering.

Antal synpunkter och klagomål som har inkommit under delåret:

- Särskilt boende 61 stycken
- Hemtjänst 24 stycken
- Funktionsnedsättning utförare LSS/SOL 16 stycken

- Natt-/ larmpatrull 1
- Träffpunkter 3
- Myndighetsutövning LSS 3 stycken
- Myndighetsutövning socialpsykiatri 0
- Myndighetsutövning äldreomsorg 3

Klagomålen gällande äldreomsorg handlar om verksamheternas arbetssätt, bemötande, tvätt, lokaler, matdistribution, bristande information och fel på hjälpmedel. Klagomål och synpunkter gällande träffpunkter för äldre handlar om bemötande.

Klagomålen gällande myndighetsutövning inom området funktionsnedsättning och äldreomsorg handlar om bemötande och arbetssätt och beslut samt verkställighet.

Lex Sarah/Lex Maria

4 Lex Sarah rapporter gällde äldreomsorg. Dessa handlade om utebliven hjälp, bristande informationsöverföring vid hemgång från sjukhus, försenad installation av larm och hjälp under natten.

1 Lex Sarah inom området funktionsnedsättning samt 3 st. från utförare inom LSS har rapporterats till IVO.

3 Lex Maria rapporter avseende särskilt boende för äldre har rapporterats till IVO.

1 Lex Maria rapport inom LSS

Vid klagomål på hälso- och sjukvård ska patienter i första hand vända sig direkt till vårdgivaren. Patienter kan kontakta patientnämnden för stöd i kontakt med vårdgivaren.

Ej verkställda beslut

Vård- och omsorgsnämnden rapporterade två beslut som ej verkställda och ett beslut med avbruten verkställighet för perioden 2025-04-01-2025-06-30. Besluten gällde bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS. Besluten beräknas bli verkställda i september 2025. Nämnden rapporterade även 4 ej verkställda beslut gällande äldreomsorg varat ett beslut gällde särskilt boende och tre beslut gällde social dagverksamhet.

5.4 Äldreomsorg

Projektet Kundresa har påbörjats med syfte att förbättra digital information på webben för att äldre eller deras anhöriga lättare ska hitta information om stödformer och aktiviteter. Socialförvaltningen genomför projektet med kommunikationsavdelningen och testpersoner för att förbättra målgruppsanpassningen av informationen och layouten på webben.

Nästintill samtliga särskilda boenden har avtal med företaget Ung Omsorg.

Ung Omsorg anställer ungdomar för att öka de äldres möjlighet till sociala aktiviteter och meningsfull fritid. Genom att unga personer får möjlighet att arbeta med äldre finns förhoppning om att fler unga ska bli intresserade av att arbeta med välfärden över en längre tid.

5.4.1 Insatser

Främjande av hälsa och välbefinnande för personer över 65 år - utan biståndsbeslut

För att ge alla goda förutsättningar för hälsa och välbefinnande genom livet erbjuds personer över 65 år flera hälsofrämjande aktiviteter:

Hälsoäventyr och sportskola

Äldre personer har möjlighet att delta i ett så kallat *hälsoäventyr*, där olika fysiska aktiviteter kan provas. Dessutom erbjuds en *sportskola* med fokus på:

- Kunskap om vikten av fysisk aktivitet
- Gymnastikpass med inriktning på rörlighet, balans och avslappning

Modernisering av Träffpunkten Fyren

Arbete pågår för att omvandla Träffpunkten Fyren till ett modernt *seniortorg*, med nya möjligheter till social samvaro och aktivitet.

Digitalt välfärdsbibliotek

Som en del av moderniseringen har kommunens *digitala välfärdsbibliotek* öppnat. Personer över 65 år kan låna hem digitala hjälpmedel för att testa dem innan ett eventuellt köp.

Exempel på hjälpmedel som kan lånas:

- Robotdammsugare
- Airtags
- Smarta högtalare
- Surfplattor

Särskilt Boende

Budgeterat är 372 platser och snittet till och med augusti ligger på 346 platser. I augusti hade kommunen 343 platser och startade året med lägre volym än budgeterat, vilket även fortsatt.

Antal kunder i särskilt boende												
År	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
2023	297	300	302	311	314	317	321	322	326	327	325	323
2024	314	324	329	328	336	346	359	367	377	371	366	370
2025	352	348	348	344	344	343	341	343				

Lediga platser LOU:

Enhet	Tomplatser
Enebacken	30
Solskiftet	8
Vårdbo	2
Totalt lediga	40

Nedan tabell som visar åldersspann och om de varit från kommunen eller är inflyttad från annan kommun.

Särskilt boende månadsredovisning aug 2025	<65	65-79	80-89	>90	Totalt
Kommuninneväånare, dvs från Österåkers kommun	7	57	142	90	296
Inflytt via SoL 2:8, dvs från annan kommun som inte betalar	0	3	15	8	26
Brukare som flyttat till annan kommun via Länsöverenskommelse som Österåkers kommunen betalar	0	4	9	8	21
Länsöverenskommelse från annan kommun som annan kommun betalar	0	3	8	1	12

För hemtjänsten jan-juli var utförd tid 75,9 % ackumulerat av beställd tid vilket är lägre än föregående år, då utförande låg på 84,3 % av beställda.

Utförd tid i timmar 2025 hemtjänst	Jan	Feb	April	Juni	Juli	Ack 2025	Ack 2024
TOTALT EGENREGI UTFÖRDA	1724	1564	1730	1745	1878	12132	11849
TOTALT EGENREGI BESTÄLLDA	2298	2059	2107	2375	2597	15919	15354
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	75,0%	76,0%	82,1%	73,5%	72,3%	76,2%	77,2%
TOTALT EXTERN UTFÖRDA	18195	17770	17313	17714	17668	124956	132759
TOTALT EXTERN BESTÄLLDA	24248	21058	23441	23535	25187	164603	155546
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	75,0%	84,4%	73,9%	75,3%	70,1%	75,9%	85,4%

Utförd tid i timmar 2025 hemtjänst	Jan	Feb	April	Juni	Juli	Ack 2025	Ack 2024
TOTALT HELA KOMMUNEN UTFÖRDA	19919	19334	19043	19459	19546	137088	144108
TOTALT HELA KOMMUNEN BESTÄLLDA	26546	23117	25548	25910	27784	180522	170900
% UTFÖRDA / BESTÄLLDA	75,0%	83,6%	74,5%	75,1%	70,3%	75,9%	84,3%
Utförda tid fördelning							
ANDEL EGEN REGI	8,7%	8,1%	9,1%	9,0%	9,6%	8,8%	8,2%
ANDEL EXTERNA	91,3%	91,9%	90,9%	91,0%	90,4%	91,2%	92,1%
Antal kunder med hemtjänst (ej avlösning, ledsagning)							
2025 hemtjänst kunder (ej avlösning, leds)	Jan	Feb	April	Juni	Juli		Ack 2024
Antal Kunder månad	685	682	690	705	713		648
tim/månad utförda per kund	29	28	28	28	27		32
tim/månad/ beställda per kund	39	34	37	37	39		38

Korttidsboende/växelvård

Korttidsboende/växelvård har varierat stort under året på 18 platser som finns. Snittet beläggningen under året har varit ca 10 platser.

5.5 Barn och unga

Verksamheten omfattar stöd till barn och unga med funktionsnedsättning inom ramen för SoL och LSS. Handläggningen sker i enlighet med arbetssättet IBIC som ger stöd till att formulera nuläge och mål, med fokus på de individuella behoven.

Samverkan mellan socialförvaltningens enheter är pågående och rutiner för samverkan är implementerade i ordinarie verksamhet. Arbetet med att förbättra barnrättsperspektivet fortsätter. Detta görs genom material och information som är anpassat till barn samt anpassade mötesformer för att barn

ska ha bättre möjlighet till delaktighet.

5.5.1 Insatser

Personlig assistans enligt LSS och SFB

Personlig assistans Barn och ungdom	Utfall	Utfall	Utfall
	2025	2024	2023
Antal personer enligt SFB	10	10	11
Antal personer enligt LSS	7	7	6

Antalet ansökningar och beslut om personlig assistans enligt LSS är på en jämn nivå.

Boende Barn

Antalet beslut om bostad med särskild service för barn och ungdomar LSS var 8 stycken i augusti 2025 vilket är i nivå med tidigare år. De flesta placeringarna är kopplade till skolgång på en annan ort.

Korttidsvistelse

Volymen inom korttidsvistelse har minskat senaste åren. I augusti låg volymerna på 140 dygn/månad.

5.6 Vuxenstöd

Avdelningen vuxenstöd ger stöd och omsorg till personer med psykisk funktionsnedsättning enligt SoL

Under delåret har verksamheten arbetat för att stärka samverkan mellan socialförvaltningen, psykiatrins allmänna öppenvård och psykosmottagningen. Syftet med den förbättrade samverkan är att sätta den enskilda individen i fokus och kunna erbjuda en sammanhållen vård och ett samordnat stöd, i linje med handlingsplanen för God och nära vård och omsorg.

Avdelningen LSS ansvarar för stöd och omsorg för vuxna personer med funktionsnedsättning inom LSS

Under hösten 2025 påbörjas de så kallade Empty Nest-samtalen. Nest-samtal erbjuds till föräldrar vars barn är unga vuxna med funktionsnedsättning inom LSS och som bedöms uppfylla kraven för att beviljas bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS. Syftet med samtalen är att stärka relationen mellan föräldrar och deras vuxna barn samt att ge stöd i förberedelserna inför en ny livssituation när barnet flyttar hemifrån.

5.6.1 Insatser

Boende vuxna LSS

LSS-boende Vuxna	Utfall	Utfall	Utfall
	2025	2024	2023
Antal personer i Boende Vuxna	132	133	135
-varav egen regi	86	88	91
-varav extern regi	46	45	44

Totalt betalar nämnden för 132 platser varav 86 platser finns i egen regi och 46 extern regi. I kommunen finns även ett särskild boende enl. SoL för personer med psykisk funktionsnedsättning, Skogstäppan med sju platser.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet utförs av egen regin och av Funkisgruppen. Funkisgruppen hade i aug 2025 50 brukare. Kommunens egen regi bedriver flera olika dagliga verksamheter i kommunen och har ca 180 brukare.

Ett ettårigt statligt stimulansbidrag till habiliteringsersättning har rekviderats från Socialstyrelsen. Syftet med stimulansbidraget är att höja dagersättningen för dem som deltar i daglig verksamhet alternativt att bibehålla den nivå som erhöles med hjälp av tidigare års stimulansbidrag.

Personlig assistans enligt LSS och SFB

Personlig assistans vuxenstöd	Utfall	Utfall	Utfall
	2025	2024	2023
Antal personer enligt SFB	42	40	38
Antal personer enligt LSS	10	10	11

Inflödet av nya ärenden inom personlig assistans är relativt stabilt men kostnaderna kan variera kraftigt beroende på brukares varierande behov.

Kommunalt bostadstillägg

Kommunalt bostadstillägg	jan-25	mar-25	apr-25	jun-25	jul-25	aug-25
Antal beviljade, totalt	38	39	39	37	37	37
Antal avslut, totalt	0	0	0	0	0	0
Belopp per månad	36 973 kr	37 932 kr	37 932 kr	35 085 kr	36 255 kr	37 463 kr

I tabellen ovan redovisas statistik för kommunalt bostadstillägg som infördes från 1 juli 2015. Minskning i maj då ny ansökning sker varje april och nya beslutade regelverket gäller där Försäkringskassan tar större andel av hyreskostnaden.

5.7 Personligt ombud

Målgruppen är vuxna personer i Österåkers kommun som till följd av psykisk ohälsa har, eller riskerar att få, långvariga och allvarliga psykiska funktionsnedsättningar. Verksamheten syftar till att brukare ska få möjlighet att leva ett självständigt liv. De personliga ombuden arbetar på den enskildes uppdrag och är fristående från myndighet och vårdgivare. Verksamheten är frivillig och kostnadsfri för brukaren.

Sedan hösten 2024 finns det även äldre och funktionshinderombud i kommunen som kan ge rådgivning och stöd i myndighetskontakter till personer som är äldre eller har en funktionsnedsättning.

5.8 Anhörigstöd

Syftet med anhörigstöd är att informera, stödja och vägleda anhöriga. En anhörig är en person som vårdar och stödjer en närstående på grund av ålder, sjukdom eller en funktionsnedsättning. Det finns olika aktiviteter som föreläsningar och grupper till anhöriga. Vissa av aktiviteterna erbjuds digitalt. Samverkan sker med nordostkommunerna och erbjuder gemensamma föreläsningar och digitala sammankomster. Genom anhöriggrupperna får deltagarna möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter och få stöd av varandra. Aktiviteterna som erbjuds till anhöriga är gratis och syftar till hälsofrämjande effekter. Anhörigstödet har genomfört anhöriggrupper för föräldrar som har vuxna barn med funktionsnedsättning.

5.9 Syn och hörsel

Syn- och hörselinstruktör har till syfte att bidra till att personer med syn- eller hörselnedsättningar kan uppnå ökad självständighet i sin vardag. Ett annat syfte är att tjänsten ska utbilda och ge råd till personal inom äldreomsorgen och annan omsorgspersonal för att höja kompetensen. Syn- och hörselinstruktören har sin hemvist på mötesplatsen Fyren.

5.10 Egen regi

Kommunens egen regi utför vård och omsorg inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Verksamheter inom egen regin är en del av socialförvaltningen.

5.10.1 LSS och socialpsykiatri egen regi

LSS

Solskiftets barn och ungdomsverksamheter

Solskiftets barn- och ungdomsverksamhet har genomgått renovering för att lokalerna ska passa till ändamålet och målgruppen. Verksamheterna fortsätter arbetet med att göra barn delaktiga i planeringen och utvärderingen av insatser. Exempel är kontinuerliga möten där barnen själva kan ta upp diskussionsämnen och planera innehållet i verksamheten.

Öppet hus på hölls på Solskiftets barn och ungdomsverksamheter den 27 maj. Personal och barn som deltar i verksamheten har tillsammans arbetat fram idéer och utvecklat alla rum på fritidsverksamheten, för att passa alla barn och ungas olika behov och önskemål. Verksamheten har satsat på kvalitetsutveckling med syfte att säkerställa bästa möjliga omsorg och pedagogik. Den nya fritidsavdelningen har utvecklats med stöd från Österåker kommuns utvecklingssluss, med målet att öka delaktigheten och livskvaliteten för barn och unga.

Säker läkemedelshantering

Enhetscheferna inom LSS har fått utbildning inom säker läkemedelsförvaring i syfte att få ökad kunskap om och ökad förståelse för de krav som ställs på läkemedelshanteringen enligt Socialstyrelsens föreskrift HSLF-FS 2017:37 och det ansvar som vilar på enhetschefer och delegerad personal i arbetet med läkemedel. Som ett led i detta pågår det arbete kring att kartlägga egenregins behov av digitala läkemedelsskåp.

Kompetensutveckling i lågaffektivt bemötande

Stödpedagoger i LSS verksamheter har utbildats till så kallad Inhouse-tränare i metoden Studio 3. Genom att utbilda stödpedagoger till In-house tränare kan kompetensutveckling ges internt i organisationen i hur man bemöter utmanande beteende lågaffektivt. Syftet är också att stödpedagogerna ska kunna stödja/handleda kollegorna i den egna organisationen i lågaffektivt bemötande. Kunskap om lågaffektivt bemötande ger trygghet och kontroll till brukare och förebygger risk för affektutbrott och problemskapande beteende.

Hälsofrämjande insatser

Ett arbete är påbörjat att öka brukarnas möjligheter till bättre fysisk hälsa. Tanken är att varje månad ha olika teman där personalen uppmärksammar olika områden inom den fysiska hälsan t ex tandhälsa, syn och hörsel, mammografi, vaccin, motion med mera. Arbetet görs med anledning av Socialstyrelsens lägesrapport 2025 där det har identifierats ojämlik tillgång till hälso- och sjukvård för personer med funktionsnedsättning, bristande tillgång till tandvård och att personal inom hälso- och sjukvården saknar kompetens om olika funktionsnedsättningar vilket i sin tur påverkar kvaliteten på bemötandet och vården.

Socialpsykiatri

ILSA, Kanalhuset och träffpunkterna Ruffen och Bryggan har anordnat gruppaktiviteter i form av sommaravslutning för alla brukare i respektive

verksamhet. I aktiviteten ingick fika, grillning och fysisk aktivitet. Aktiviteten har uppskattats av brukare då den skapade en känsla av gemenskap och öppnade möjligheter till nya kontakter. Alla enheter har fortsatt att utbilda personalen i motiverande samtal (MI). Utbildning i MI har gett nya verktyg för att användas i samtal med brukare. Syftet med MI är att stärka motivationen och viljan till förändring. ILSA har genomfört en flytt till Alceahuset vilket har lett till att verksamheten fått mer ändamålsenliga, tillgängliga och anpassade lokaler.

5.10.2 Äldreomsorg egen regi

Inom området äldreomsorg bedrivs ett särskilt boende för äldre och hemtjänst som båda ligger på Ljusterö. Därutöver bedrivs hemtjänst nattetid (nattpatrullen) över hela kommunen. Det finns också fyra träffpunkter för äldre och en verksamhet som administrerar larm.

5.11 Strategiska nyckeltal

5.11.1 Hemtjänst

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025
Antal kunder, hemtjänst	620	650	700	700
Hemtjänst, pris/utförd timme	472	481	490	490
Hemtjänst, utförda timmar, dag och kväll	242 586	244 847	157 000	245 000
Timmar hemtjänst, egen regi	9 %	9 %	9 %	9 %

5.11.2 Särskilt boende

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	2 155	2 198	2 340	2 240
Särskilt boende, årsplatser	315	349	346	372
Beläggingsgrad	99 %	99 %	70 %	85 %
Korttidsplatser, antal dygn	3 285	3 650	3 650	4 640
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 414	2 462	2 510	2 510

5.11.3 Funktionsnedsättning

Nyckeltal	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget 2025
Boende, antal vuxna egen regi	91	88	86	90
Boende, antal vuxna extern regi	44	45	46	44
Boende, antal barn	5	9	8	9
Daglig verks. enl. LSS, antal personer	205	230	230	230
Korttidsvistelse, antal dygn	2 200	1 500	1 650	2 704
Korttidstillsyn, antal barn	24	30	32	28
Personlig assistans LSS, vuxna	11	10	10	13
Personlig assistans LSS, barn	6	7	7	7
Personlig assistans SFB, vuxna	44	42	42	42
Personlig assistans SFB, barn	11	10	10	10

6 Uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden genomför årligen en systematisk uppföljning av både kommunala och externa utförarverksamheter. Arbetet leds av sakkunniga inom förvaltningen och utgår från dokumentet *Plan för uppföljning av utförarverksamheter*, som uppdateras varje år för att säkerställa relevans och aktualitet.

Uppföljningen består av flera delar:

- Ett digitalt frågeformulär
- Verksamhetsbesök
- Granskning av skriftliga rutiner

Som stöd används ett verksamhetssystem där även externa utförare har tillgång till relevanta delar för att underlätta enhetlig och transparent uppföljning.

Utöver detta genomför handläggare uppföljning av individavtal kopplade till beslutade insatser, för att säkerställa att den enskilde får det stöd som beviljats.

Fokusområden för varje verksamhetsår väljs utifrån kommunens övergripande mål, resultat från brukarundersökningar samt tidigare års kvalitetsuppföljningar. Resultaten dokumenteras och redovisas till nämnden årligen, samt vid behov. För att stärka insyn och delaktighet ska resultaten även göras tillgängliga för allmänheten i en lättillgänglig form.

Se bilaga *Plan för uppföljning av omsorgsverksamheter 2025–2026* för mer information.

7 Internkontroll

Socialförvaltningen har arbetat med internkontrollen enligt planen och tagit fram metoder för både centrala och nämndspecifika kontrollmoment.

(C1) Kommunens inköpsrutiner efterföljs

Förvaltningen säkerställer efterlevnad av kommunens inköpsrutiner genom att:

- genomföra regelbundna genomgångar av gällande inköpsrutiner med samtliga medarbetare som gör inköp i tjänsten, samt
- kontrollera att genomförda inköp följer dessa rutiner.

En avvikelse har identifierats gällande dokumentationen av direktupphandlingar, där behovet av förbättring har konstaterats. Som åtgärd kommer förvaltningen att fortsätta med årliga genomgångar av inköpsrutiner tills vidare, i syfte att säkerställa korrekt dokumentation och efterlevnad av kommunens riktlinjer.

(C2) Det sker regelbunden uppföljning av upphandlade leverantörer gällande avtalsefterlevnad

Förvaltningen har inarbetade rutiner för uppföljning av avtalsefterlevnad och har förbättrat processen för uppföljning under 2025.

Inga avvikelser.

(C3) Det finns rutiner för att säkerställa att personalen har genomgått obligatoriska utbildningar

Förvaltningen har identifierat vilka obligatoriska utbildningar som alla medarbetare ska ha genomgått. Som metod kontrollerar varje enhetschef att personalen har genomfört utbildningarna i medarbetarsamtalet.

Inga avvikelser.

Utöver de centrala kontrollpunkterna har nämnden kontrollpunkter för att kontrollera att:

(VON 1) Dokumentationen inom nämndens verksamhetsområde följer föreskrifter om dokumentation inom socialtjänsten SOSFS 2014:5

Som metod för kontrollpunkten har avdelningarna genomfört stickprov på utredningar. Kontrollen ska genomföras två gånger per år. Resultatet av granskningen visar att socialförvaltningen dokumenterar i enlighet med föreskrifterna vilket ökar rättssäkerheten för den enskilde.

(VON 2) Nämndens delegationsordning efterlevs

Förvaltningen har kontrollerat att tjänstemän som utför myndighetsutövning på nämndens uppdrag har efterlevt nämndens delegationsordning. Kontroll har genomförts genom granskning av beslutsformer där nämnden, avdelningschefen eller enhetschefen varit beslutsfattare. I samtliga granskade beslut konstaterades att delegationsordningen har efterlevts.

(VON 3) Endast behörig personal ska ha tillgång till arkiv, handlingar och dokumentation

Förvaltningen har arbetat för en skapa en säkrare behörighetshantering. Som metod utförs det kontroller på att taggbehörigheter och systembehörigheter är korrekta och tilldelade till de roller som behöver behörighet för att kunna utföra sitt arbete.

En avvikelse har identifierats gällande behörighet till verksamhetssystem. Som åtgärd har förvaltningen tagit fram riktlinjer för behörighetstilldelning, och varje anställd har undertecknat en ansvarsförsäkran för att säkerställa korrekt hantering och ansvarstagande.

(VON 4) Beslut om hemtjänst utförs i enlighet med nämndes beslut

Förvaltningen kontrollerar att hemtjänstinsatser utförs i enlighet med beslutet i samband med fakturering. Avvikelser förekommer och hanteras löpande. Som åtgärd krävs att utförarna lämnar en förklaring till varför antalet timmar har överskridits. Förvaltningen gör därefter en bedömning av om åtgärden varit nödvändig.

8 Personaluppföljning

8.1 HR

8.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024	Utfall delår 2025
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	272	285	294
<i>varav vård och omsorg, egen regi</i>	<i>218</i>	<i>229</i>	<i>235</i>
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning 31 dec respektive 31 aug	30	17	16
<i>varav vård och omsorg egen regi</i>	<i>3</i>	<i>15</i>	<i>14</i>
Totalt antal årsarbetare,	302	302	310
<i>varav vård och omsorg egen regi</i>	<i>250</i>	<i>243</i>	<i>249</i>
Antal anställda med månadslön 31 dec respektive 31 aug	327	328	339
<i>varav vård och omsorg egen regi</i>	<i>272</i>	<i>269</i>	<i>277</i>

8.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2023	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2025
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	6,9	8,6	7,9
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	43	41	47
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	57	59	53

9 Målbilaga

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Målnivå 2025
Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet	Nämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet.	Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde 	31	44		30	30
	Brukare ska uppleva insatser från socialtjänsten som tillfredsställande.	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) 	75	72		83	83
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn 	88 %	83 %		85 %	85 %
		Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%) 	93	90		95	95
Österåker har en robust och effektiv ekonomi	Nämnden ska eftersträva hög prognossäkerhet i samtliga arbetsprocesser	Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet 	61	56		63	63
		Effektivitetsindex äldreomsorg 	91	77		90	95

Övergripande mål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Målnivå 2025
		Prognossäkerhet per juni – jämfört med helår 				0 %	0 %
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här	De som får insatser av socialtjänsten ska känna sig trygga	Brukarbedömning gruppbostad LSS – Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%) 	79	59		70	70
		Brukarbedömning boende särskild service SoL – Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%) 		80			78
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – trygghet, andel (%) 	79	77		93	93
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – trygghet, andel (%) 	87	80		89	89
Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid	Brukare ska erbjudas en balanserad och näringsrik kost.	Åtgärder mot fall, undernäring, trycksår och nedsatt munhälsa för personer i särskilt boende, andel (%) 		72	80	75	75
	Nämnden ska minska miljöpåverkan genom digital myndighetspost	Antal enheter inom socialförvaltning som erbjuder digital myndighetspost 			100 %	100 %	100 %

10 Bilaga över strategiska nyckeltal

10.1 Nyckeltal- år

10.1.1 Hemtjänst

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Antal kunder, hemtjänst	590	580	620	650	700	650	700
Hemtjänst, pris/utförd timme	443	459	472	481	490	490	490
Hemtjänst, utförda timmar, dag och kväll	246 737	237 468	242 586	244 847	157 000	242 000	245 000
Timmar hemtjänst, egen regi	8 %	8 %	9 %	9 %	9 %	9 %	9 %

10.1.2 Särskilt boende

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Särskilt boende, snittkostnad/dygn	2 023	2 094	2 155	2 198	2 340	2 340	2 240
Särskilt boende, årsplatser	256	285	315	349	346	352	372
Beläggingsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %	70 %	80 %	85 %
Korttidsplatser, antal dygn	3 859	4 380	3 285	3 650	3 650	4 380	4 640
Korttidsplatser, snittkostnad/dygn	2 300	2 346	2 414	2 462	2 510	2 462	2 510

10.1.3 Funktionsnedsättning

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Boende, antal vuxna egen regi	91	96	91	88	86	86	90
Boende, antal vuxna extern regi	41	40	44	45	46	45	44
Boende, antal barn	10	7	5	9	8	8	9

Nyckeltal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Daglig verks. enl. LSS, antal personer	193	200	205	230	230	240	230
Korttidsvistelse, antal dygn	2 160	2 500	2 200	1 500	1 650	1 650	2 704
Korttidstillsyn, antal barn	20	20	24	30	32	32	28
Personlig assistans LSS, vuxna	15	13	11	10	10	10	13
Personlig assistans LSS, barn	7	7	6	7	7	7	7
Personlig assistans SFB, vuxna	42	42	44	42	42	42	42
Personlig assistans SFB, barn	11	10	11	10	10	10	10

11 Bilaga Internkontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljning ansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelse
Central 1: Kommunens inköpsrutiner efterföljs	1 gång/år	1. Säkerställ att kommunens inköpsrutiner är kända för samtliga medarbetare som genomför inköp. Förslagsvis information på APT. https://inomsars.osteraker.se/sidor/upphandlinginkop/sagorduetinkop.4.5ec6f72518715471397cb92.html Se bilaga till sida på Inomskärs om inköpsrutiner. 2. Kontrollera följande genom stickprov: - Är avdelningens direktupphandlingar genomförda enligt kommunens inköpsrutin?	Avdelningschef			
Central 2: Det sker regelbunden uppföljning av upphandlade leverantörers gällande avtalsefterlevnad	1 gång/år	Säkerställ att medarbetare som ska följa upp avtal är medvetna om Programmet för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (KS 2022/0179) 1. Avtal kopplat till placering på individnivå (direktupphandlade) https://inomsars.osteraker.se/sidor/organisation/socialforvaltningen/rutinerriktlinjerstyrdokumentochstoddokument/stoddokument.4.2a16f4831846093750b31e2.html 2. Avtal kopplat till upphandling av verksamhet (LOU, LOV och ramavtal) Se bifogad fil Stöddokument för avtalsuppföljning. Se bifogad fil Programmet för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare	Avdelningschef			

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljning ansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelser
Central 3: Det finns rutiner för att säkerställa att personalen har genomgått obligatoriska utbildningar	1 gång/år	I samband med medarbetarsamtal nr 2 görs det kontroll på att alla medarbetare har genomfört de obligatoriska utbildningarna till kommunanställda. Obligatoriska utbildningar: - Kommunövergripande introduktionskurs - Grundläggande säkerhetsutbildning - Utbildning i informationssäkerhet - Om kommunens roll i totalförsvaret	Enhetschef			
VON:1: Endast behörig personal ska ha tillgång till arkiv, handlingar och system som personal ej är behörig att se.	2 ggr per år	Loggkontroll Systemförvaltare tar fram slumpade datum för loggkontroll. Systemförvaltare tar fram en logglista. Användare som ska kontrolleras på logglistor tas fram slumpvis av systemförvaltare. Listor på loggning i verksamhetssystemet kontrolleras av ansvarig chef. Kontroll sker enligt en checklista. Kontrollen undertecknas av ansvarig chef och lämnas åter till systemförvaltaren. Ansvarig chef säkerställer att behörighet i system följer aktuell anställning och roll för sina medarbetare genom att använda börja och sluta e-tjänst. Systemförvaltare följer upp behörigheterna för användare i verksamhetssystem och avslutar behörigheter vid behov. Tillgång till arkiv och handlingar Förteckning över tagg-behörighet till arkivet kontrolleras	Systemförvaltare tar fram loggar och ansvarig chef kontrollerar behörighet.			

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljning ansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelser
VoN:2: Nämndens dokumentation kopplat till individärenden följer SOSFS 2014:5.	2 ggr/år	Stickprov genomförs på att dokumentation sker i enlighet med SOSFS 2014:5. Följ checklisten avsedd för myndighetsutövning alternativt checklista för egenkontroll social dokumentation.	Enhetschef			
VON:3: Medarbetare som arbetar på uppdrag av nämnden följer delegationsordningen	2 ggr/år	Systemkontroll görs på beslut om: -särskilt boende -växelvård/korttidsboende -hemtjänst +120 tim/mån (bifall) -bostad med särskild service för vuxna -bostad med särskild service för barn -personlig assistans + 40 tim/v (bifall) Ansvarig chef kontrollerar om delegationsordningen har följts. Vid avvikelser ansvarar chefen för åtgärder.	Systemförvaltaren tar fram underlag och ansvarig chef kontrollerar efterlevnad.			

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljning ansvarig (funktion)	Är kontrollmomentet genomfört enligt plan?	Har det uppkommit några avvikelser?	Kommentera vid avvikelser
VON4: Insatser inom hemtjänsten utförs i enlighet med nämndens beställning.	12 ggr/år	Systemkontroll-Beställd tid/utförd tid Avgiftshandläggare kontrollerar i Intraphone/Lifecare utförda timmar och jämför med beställda timmar i samband med debitering. Om tiden är överskriden meddelas biståndshandläggaren. Biståndshandläggaren begär att få utförarens förklaring på orsaken till att tiden har överskridits. Bedömning görs av delegaten om tiden ska godkännas eller avslås.	Avgiftshandläggare kontrollerar i system och meddelar aktuell avdelning vid avvikelser. Enhetschef ansvarar för att hantera eventuella avvikelser.			

